

системи державних відносин, які стимулюють розвиток державно-приватного сектору, співпраці з підприємництвом та створення робочих місць, посилити громадський нагляд за прийняттям рішень у процесі створення та використання бюджетних коштів, усунення надзвичайної роботи та уповільнення тіньової економіки.

Список використаних джерел:

1. Балацький Є.О., Козьменко С.М. Концептуальні засади організації місцевих фінансів у зарубіжних країнах. Економічні інновації. 2011. Вип. 44. С. 28-33.
2. Бикадорова Н.О. Фінансова децентралізація місцевого самоврядування. Економічний вісник Донбасу. 2010. № 2. С. 145–151.
3. Бодров В.Г., Дяченко С.А. Бюджетна та фінансова децентралізація як інструмент зміцнення матеріально-фінансової основи місцевого самоврядування : навч.-метод.матеріали. Київ : НАДУ, 2015. 101 с.
4. Бондарук Т. Концептуальні засади реформування місцевих бюджетів України. Світ фінансів. 2011. Вип. 2. С. 168-171.

УДК 65.011.4

Лесюк В. С.,

*аспірант кафедри економіки та
міжнародних економічних відносин,
Полтавський державний аграрний університет*

АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ В УПРАВЛІННІ АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Сьогодні економічний аналіз виступає важливим інструментом проведення дослідження економічної ефективності аграрних підприємств. Зазвичай він

спрямований попереджати про ті негативні процеси, що супроводжують аграрні підприємства для пошуку шляхів розв'язання наявних проблем.

У сучасних ринкових умовах аграрний бізнес досить швидко розвивається і стає затребуваним серед споживачів сільськогосподарської продукції. Для того щоб досягти високих результатів отримання прибутку, зберегти якість продукції й оптимізувати виробництво, потрібно знайти доцільне співвідношення між засобами і предметами праці, трудовими ресурсами, активами та врахувати особливості сільськогосподарського виробництва [1, с. 138].

Зміни в ринковому середовищі та потреба підприємств у підвищенні якості управління в нових умовах господарювання вимагають отримання та оцінки великого обсягу даних для прийняття виважених управлінських рішень, своєчасного виявлення та подолання господарських ризиків, удосконалення бізнес-процесів для зміцнення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання на основі комплексного економічного аналізу та реформування контролю відповідно до міжнародних стандартів [2, с. 216].

У процесі оцінки ефективності діяльності аграрних підприємств згідно сучасної статистичної методології визначають показники: натуральні показники обсягів виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції; величину і структуру витрат на виробництво продукції; повну собівартість та чистий дохід від реалізації продукції; рівень рентабельності (збитковості) [3, с. 199].

Ефективність діяльності аграрних підприємств оцінюється за допомогою ефективності використання ресурсного потенціалу: земельних, трудових ресурсів, матеріально-технічної бази, особливо в частині основних виробничих засобів, і визначається мінімізацією витрат ресурсного потенціалу на виробництво одиниці якісної сільськогосподарської продукції [4].

На сучасному етапі реформування аграрного сектору економіки України для прийняття управлінських рішень зростає потреба у розрахунках і моделюванні можливих рівнів показників результатів діяльності аграрних підприємств та

застосуванні при цьому адекватних методів оцінки функціональних взаємозв'язків і взаємозалежностей між економічними явищами [3, с. 204].

Методологія аналізу економічної ефективності використання та відтворення основних засобів передбачає визначення та розробку показників, коефіцієнтів, динамічних рядів; збір інформації та створення бази даних; аналіз та оцінку наявного стану, структури та потреби в основних засобах для комплексної оцінки діяльності аграрних підприємств; виявлення резервів збільшення обсягів виробництва продукції, нарощування виробничих потужностей, підвищення рівня їх дохідності та рентабельності [4].

В управлінні аграрним виробництвом економічний аналіз є невід'ємним складником для оцінки ефективності діяльності. Зміст аналізу полягає в отриманні на основі даних плану, обліку, звітності аналітичної інформації щодо стану і результатів діяльності підприємства та його підрозділів, величини, характеру і причин відхилень у діяльності об'єктів, що допомагає у прийнятті управлінських рішень та забезпечує належну роботу аграрного підприємства [1, с. 139].

Аналіз проводиться на всіх рівнях управління. Його основною метою є визначити здатність впливати на виробничі процеси. Дієвість аналізу визначається плануванням й обліком витрат, відповідальністю менеджера за здійснені витрати. Отримані дані у звітах аналізуються з метою вивчення відхилень від планового рівня витрат на виробництво, встановлення причин та вжиття відповідних заходів для мінімізації негативних процесів [3, с. 203].

Взаємозв'язок елементів системи управління заснований на моделюванні господарських бізнес-процесів надасть можливість керівникам усіх рівнів управління отримувати інформацію, яка необхідна для планування, регулювання, координації, виявлення ризиків, зменшення витрат і збільшення прибутків з метою прийняття ефективних управлінських рішень. Тому забезпечення керівництва всіх рівнів достовірною та своєчасною інформацією для проведення аналізу і прийняття рішень – одна із основних функцій системи бухгалтерського обліку. А у разі

виникнення релевантних подій, користувачі повинні мати не лише оперативні дані про ці події, а й можливість отримати достовірні експертні висновки у найкоротші строки [2, с. 220].

Таким чином, економічний аналіз виступає чи не найважливішою частиною управління економічною ефективністю аграрних підприємств. Без адекватно проведеного аналізу неможливо досягнути поставлених цілей підприємств.

Список використаних джерел:

1. Федоришина Л. І., Цуркан А. О. Організація і методика економічного аналізу ефективності діяльності аграрних підприємств. *Бізнес-навігатор*. 2018. Вип. 2-2. С. 137 – 139.

2. Медвідь Л. Г., Хариневич-Яворська Д. О. Економічний аналіз і контроль як інформаційне забезпечення управління діяльністю суб'єктів господарювання. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2014. Вип. 9-1. Ч. 1. С. 216 – 220.

3. Сава А. П., Завитій О. П. Організація і методика економічного аналізу ефективності діяльності аграрних підприємств. *Сталий розвиток економіки*. 2015. № 2. С. 198 – 207.

4. Довгалюк Н. В. Методологія визначення та методика аналізу економічної ефективності використання та відтворення основних засобів аграрного сектору економіки. *Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки*. 2010. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2010_2_21 (дата звернення: 10.11.2021).